

Emília Sičáková-Beblavá

TI Slovensko

Transparentnosť verejného obstarávania v SR

- nastavovanie zrkadiel

Verejné obstarávanie v SR

- na Slovensku sa za rok 2007 na nákupy verejného sektora vynaložilo 126 mld. Sk.
- vysoko decentralizovaný systém – mnoho obstarávateľov
- väčšina z uvedených zdrojov (58%) na úrovni centrálnej správy
- ako transparentne? S akou mierou korupcie?

Scenár korupcie: osoby a obsadenie

Osoby :

- páchatelia
- komplici
- obeť
- hrdinovia

Možné obsadenie: podnikateľ, úradník, novinár, politik, bežný občan...

Korupcia a verejné obstarávanie

„Korupcia nie je prírodnou katastrofou..

*je to chladnokrvné a premyslené
okrádanie tých, ktorí sa najmenej
vedia brániť“*

Zneužitie príležitosti

Rozsah korupcie

1. štatistika trestných činov korupcie
2. prieskumy verejnej mienky
3. systémové analýzy

Potenciál pre korupciu vo VO

Index transparentnosti trhu verejného obstarávania

Index netransparentných zákaziek

Index medzinárodnej otvorenosti

Index transparentnosti trhu verejných zakázok

- koľko percent prostriedkov vynaložených v rámci VO v bolo v danom roku alokovaných prostredníctvom otvoreného konania – verejnou súťažou:

2004 – 21%

2005 – 37%

2006 - 34%

2007- 21%

- cieľom je podiel zvyšovať

Index netransparentnosti trhu verejných zakázok

- koľko percent prostriedkov vynaložených v rámci VO v bolo v danom roku alokovaných v režime tzv. obstarávania malého rozsahu a mimo režimu zákona o VO (napr. vojenské dodavky):

2004 – 64%

2005 – 33%

- cieľom je podiel znižovať

Index netransparentnosti trhu verejných zakázok

- ak pripočítame aj nesúť ažné metódy ZVO s pomerne nízkou transparentnosťou –

2004 – 76,5%

2005 – 56,5%

2006 – 58%

2007 - 69%

verejných zdrojov alokovaných de facto **mimo verejnú kontrolu**.
Potenciál pre korupciu vysoký.

Index medzinárodnej otvorenosti

- koľko percent z trhu VO je zadané formou nadlimitných obstarávaní, ktoré musia byť inzerované vo Vestníku EÚ

2005 – 32%

2006 – 23%

2007 – 27%

Prieskumy ver. mienky TIS

Podnikatelia – Focus pre TIS – marec 2006

- 82% podn. – takmer vždy a často dochádza v procese VO ku korupčnému správaniu

Problémové oblasti:

- proces vyhodnocovania ponúk
- formulácia súť ažných podkladov
- ďalšie citlivé miesta: výber členov hodnotiacej komisie, určovanie spôsobu VO

Výskum TIS – 2004, 2005

- založený na získavaní informácií od verejných orgánov na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám a informáciách ktoré poskytol ÚVO
- monitorovaná vzorka zohľadňovala regionálne hľadisko
- monitoroval 4 oblasti výkonu verejného obstarávania
- rozložený do 5 kôl

5 kôl monitoringu verejného obstarávania

- miestne samosprávy
- nemocnice
- úrady VÚC a vybrané školy v ich pôsobnosti
- ministerstvá
- vodárenské spoločnosti a spoločnosti zabezpečujúce odvoz a likvidáciu odpadov

ČO sa sledovalo?

Všeobecné princípy VO: hospodárnosť, efektívnosť, nediskriminácia, transparentnosť a etický prístup.

VO bez korupcie ale: aj efektívne a účinné

- vzorec korupcie (*Klitgaard, R. 1998*):
Korupcia = monopol + voľnosť v rozhodovaní – transparentnosť
- efektívnosť a účinnosť (hlavne cenová efektívnosť)

4 monitorované oblasti výkonu verejného obstarávania

1. organizácia verejného obstarávania
2. počet a ceny prípadov verejného obstarávania
3. vybrané prípady verejného obstarávania
4. množstvo a cena vybratých špecifikovaných tovarov a služieb nakupovaných monitorovanou organizáciou (benchmarking, cenová efektívnosť)